

Oplegnotitie

bij Toelichtende notitie bij de kostentoedelingsverordening 2022

d.d. 26 oktober 2021

Op 14 september jl. is het ontwerp-Kostentoedelingsverordening watersysteemheffing Delfland 2022 (KTV) besproken in de commissie BFO en vervolgens ter inzage gelegd. Voor de bespreking in de commissie BFO is bij deze KTV een toelichtende notitie gevoegd met uitleg over de gehanteerde percentages voor de verschillende categorieën en met het resultaat van de toepassing van de KTV in de verschillende belastingprofielen. De resulterende belastingprofielen waren nagenoeg gelijk aan de belastingprofielen uit 2021 (en 2020 en 2019), zoals afgesproken in het Bestuursakkoord.

De ontwerp-KTV en de daarop berekende tarieven waren opgesteld op basis van de cijfers van de concept begroting 2022 die op dat moment ter beschikking waren. Na de ter inzagelegging zijn de cijfers van de begroting 2022 verder uitgewerkt en aangevuld. Daardoor zijn verschuivingen opgetreden tussen de kosten en de opbrengsten per taak. Tevens zijn de benodigde reservestortingen en -onttrekkingen per taak geactualiseerd.

De ter inzage gelegde ontwerp KTV wijzigt niet. De daarin gehanteerde percentages blijven staan. De resulterende tarieven per belastingprofiel wijzigen licht. In de toelichtende notitie, versie 2 dd 28 oktober 2021, bij de KTV zijn de actuele bedragen per profiel opgenomen.

De opvallendste wijziging in de onderliggende tarieven is die van de zuiveringsheffing. Die zakt van € 93,50 per v.e. naar € 83,75 per v.e. De veranderingen die hier debet aan zijn:

Mutatie	bedrag in mln.€
meer kosten door aanpassingen begroting 2022	7,74
toerekenen opbrengsten	-23,44
aanpassing kostenverdeling overheadkosten	-8,61
correctie storting in reserve Harnaspolder	0,21
extra storting reserve kapitaallasten investeringen	11,42
Totaal mutaties	-12,68

In totaal zijn de te dekken kosten zuiveringsbeheer met € 12,68 mln. afgenomen. Daarnaast is de heffingsgrondslag (het aantal netto v.e.) op basis van de laatste inzichten verhoogd met ca. 20.000 v.e. Deze mutaties tezamen zorgen voor een tariefdaling van € 9,75 per v.e.

Onderstaand worden alle wijzigingen toegelicht die zijn opgetreden in de kosten, opbrengsten en reserves per taak ten opzichte van 14 september 2021.

Kosten en opbrengsten

- De begroting 2022 is verder uitgewerkt en aangevuld. Voor WS heeft dat ruim € 4 mln. meer kosten tot gevolg. Voor ZH gaat het om bijna € 8 mln. meer kosten.
- Door het toepassen van het gesloten systeem zijn ook de opbrengsten toegerekend aan de taak waar ze worden gerealiseerd. Voor WS gaat het om € 3,2 mln. aan opbrengsten, bij ZH € 23,4 mln. (o.a. GOAW en groen gas).
- De verdeling van de overheadkosten was gedaan in een verhouding van 46% WS en 54% ZH. In verband met het principe van het gesloten systeem en gekoppeld daaraan het correct toepassen van de systematiek kostenverdeling is dit opnieuw berekend en is een verdeling van 65% WS en 35% ZH uitgekomen. Dat betekent een verschuiving van ZH naar WS voor een bedrag van ca. € 8,6 miljoen.

De mutaties tezamen betekent dat er bijna € 10 mln. meer kosten aan WS zijn toegerekend en ruim € 24 mln. minder aan ZH. Weliswaar ca. € 14 mln. minder dan in de versie van 14 september jl., maar wel met een forse impact op de tarieven van WS en ZH door de veranderde verhouding tussen de twee systemen.

Reserves

De rekensystematiek voor de tarieven binnen gesloten systemen heeft gevolgen voor (de huidige) reserves en de werking daarvan. In de Nota reserves en voorzieningen 2022 en de bijbehorend toelichtende notitie, die voor besluitvorming zijn aangeboden aan de VV van 18 november 2021, is dit beschreven.

Het resultaat van het voortzetten van bestaande, op te heffen, en nieuw in te stellen reserves en de herverdeling van saldi komt tot uitdrukking in de volgende tabel.

Reserves en voorzieningen	Verwacht saldo 31-12-2021	Herverdeling per 01-01-2022	Saldo na herverdeling 01-01-2022
Algemene reserve weerstandsvermogen watersysteem	38.490.219	-10.890.219	27.600.000
Algemene reserve weerstandsvermogen zuiveringsbeheer	1.378.788	6.021.212	7.400.000
Reserve niet vrij besteedbaar vermogen	65.322.215	-65.322.215	-
Algemene reserve vrij besteedbaar	-	-	-
Totaal algemene reserves	105.191.222	-70.191.222	35.000.000
Egalisatiereserve gebouwd	457.435	-457.435	-
Egalisatiereserve ingezetenen	1.573.944	-1.573.944	-
Egalisatiereserve ongebouwd	27.460	-27.460	-
Kostenegalisatiereserve watersysteem	-	-	-
Kostenegalisatiereserve zuiveringsbeheer	-	-	-
Tariefdempingreserve watersysteem	-	13.889.933	13.889.933
Tariefdempingreserve zuiveringsbeheer	12.175.000	-5.514.587	6.660.413
Tariefegalisatiereserve watersysteem	-	-	-
Tariefegalisatiereserve zuiveringsbeheer	-	-	-
Totaal egalisatieserves	14.233.839	6.316.507	20.550.346
Reserve zoetwaterfabriek	1.197.000	-	1.197.000
Egalisatiereserve AWZI Harnaschpolder	23.944.508	-	23.944.508
Reserve frictiekosten	1.447.500	-1.447.500	-
Reserve kapitaallasten investeringen watersysteem	-	22.862.775	22.862.775
Reserve kapitaallasten investeringen zuiveringsbeheer	-	42.459.440	42.459.440
Totaal bestemmingsreserves	26.589.008	63.874.715	90.463.723
Totaal reserves	146.014.069	-	146.014.069
Voorziening wachtgeld	79.934	-	79.934
Totaal voorzieningen	79.934	-	79.934
Totaal voorzieningen	79.934	-	79.934
Totaal reserves en voorzieningen	146.094.003	-	146.094.003

Voor de KTV en de resulterende belastingprofielen van 14 september jl. is gebruik gemaakt van een aantal reserves:

- onttrekking tariefdempingreserve watersysteem € 0,20 mln.
- storting in egalisatiereserve AWZI Harnaschpolder € 5,00 mln.
- storting in reserve kapitaallasten investeringen zuiveringsbeheer € 2,58 mln.

Voor de nieuwe belastingprofielen is eveneens gebruik gemaakt van diezelfde reserves:

- onttrekking tariefdempingreserve watersysteem € 8,75 mln.
- storting in egaliseringsreserve AWZI Harnaschpolder € 5,21 mln.
- storting in reserve kapitaallasten investeringen zuiveringsbeheer € 14,00 mln.

Op de storting Harnaschpolder na (kleine correctie) is de inzet van de twee andere reserves fors toegenomen. Dit is een gevolg van de wijzigingen in de kosten en opbrengsten zoals hierboven besproken (WS € 10 mln. meer en ZH € 14 mln. minder kosten). Om de lasten per profiel zo gelijk mogelijk te houden aan de vastgestelde profielen dient de nieuwe kostenverhouding te worden opgevangen. Dat betekent dat de te dekken kosten WS naar beneden dienen te gaan en die van ZH naar boven of ook wel: onttrekken aan respectievelijk storten in reserves.

Om de kostenverhoudingen 2022 volledig op te vangen, dienen de storting en onttrekking vrijwel gelijk te zijn aan de omvang van de verschuivingen. Die middelen zijn echter niet beschikbaar (onttrekking) of te onderbouwen vanuit de SIA (storting). Gekeken is dan ook naar een manier waarop het (voorlopig) betaalbaar is dan wel te onderbouwen. De genoemde bedragen zijn hiervan de uitkomst. Deze aanpak heeft wel een aantal consequenties:

- a. de onttrekking uit de reserve tariefdemping watersysteem is slechts twee jaar houdbaar. Na de onttrekking van € 8,75 mln. in 2022 zal voor 2023 het voorstel zijn om € 3,75 mln. te onttrekken. Dat is niet alleen € 5 mln. minder dan in 2022, maar zorgt er ook voor dat het saldo in de reserve nog € 1,39 mln. zal bedragen eind 2023;
- b. stortingen in de reserves kapitaallasten investeringen worden gebaseerd op de SIA. Deze kijkt altijd 30 jaar vooruit. Met andere woorden: er wordt ieder jaar opnieuw bekeken hoeveel middelen nodig zijn om de kapitaallasten van de investeringen voor de komende 30 jaar te dekken. De voorkeur heeft om de jaarlijkse storting zo constant mogelijk te houden. In dit geval is bekend dat de investering in De Groote Lucht al eerder tot een stijging van de kapitaallasten leidt. Tezamen met andere investeringen rechtvaardigt dat om de eerste paar jaar grotere stortingen te doen dan gemiddeld benodigd. Voor 2023 wordt dan ook (vooralsnog) een storting van € 7 mln. voorgesteld om daarna verder te dalen naar € 3 mln. en lager.

Overwegingen om tot de nieuwe tarieven en lasten per profiel te komen

De wettelijke systematiek van gesloten systemen en de daarbij door de wetgever opgelegde (beperkende) regels rondom de inzet van reserves, de beschikbare saldi van de reserves alsmede de veranderde verhouding van kosten tussen de twee systemen, beperken het kader waarbinnen de tarieven kunnen worden vastgesteld. Inherent daaraan komen de lasten per profiel tot stand. Hierdoor is het niet mogelijk om de lasten per profiel gelijk te houden zoals vastgesteld in het Bestuursakkoord 2019.

Door de inzet van reserves kunnen de verschillen ten opzichte van 2019 voor 2022 worden beperkt, maar ook die mogelijkheid heeft zijn begrenzing (in omvang en tijd) zoals hierboven onder punt a. en b. is uitgelegd: de houdbaarheid van een reserve, afhankelijk van de hoogte van een onttrekking (met andere woorden: hoe lang kan een ingeslagen pad worden voortgezet), respectievelijk het kunnen onderbouwen van een extra storting in een reserve. Delfland ontkomt er dan ook niet aan dat de lasten per profiel in de nabije toekomst zullen wijzigen.